

УДК: 35::351,354.1; 351:614.2

Моїсеєва Л.В. аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Бородін Є.І., д.і.н., професор, директор навчально-наукового інституту державного управління
(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНОЮ СФЕРОЮ У ВОЄННИЙ ЧАС

Внаслідок повномасштабної російської агресії система охорони здоров'я України зіткнулася з безпрецедентними викликами [1].

Війна мала серйозний ефект збільшення потреби населення в охороні здоров'я, одночасно знижуючи здатність системи надавати послуги, з істотними відмінностями в розрізі країни. Країна встояла, встояла і медична система, передусім завдяки звитяжній праці медичного персоналу, який попри надзвичайно складні умови, у відносному тилу чи прифронтових територіях, у шпиталях чи лікарських амбулаторіях, бригадах екстреної медичної допомоги, під обстрілами, в підвалах, навіть в умовах відключень енергопостачання і обстрілів, безупинно рятує людські життя. За цей рік 106 медичних працівників, загинули, з них 33 – на робочому місці [1].

Деякі об'єкти були зруйновані, а інші були перевантажені людьми, які шукають допомоги через хвороби та травми, спричинені безпосередньо війною. Проблеми переміщення та задоволення мінливих потреб населення у сфері охорони здоров'я посилюються наслідками війни для надання допомоги. Наприклад, люди з хронічними захворюваннями відчують погіршення симптомів через перерваного лікування. Такі зриви разом з наслідками пандемії COVID-19 посилили кризи, пов'язані з конфліктом, створивши сплеск потреби в психіатричній допомозі та психосоціалній підтримці, який тільки починається і, ймовірно, буде продовжений. Наслідки збоїв у зміцненні здоров'я та профілактичних послугах будуть спостерігатися протягом наступних років, включаючи підвищений ризик захворювань, яким можна запобігти за допомогою вакцин. Без цілеспрямованих зусиль, спрямованих на наздоганяння таких важливих втручань у сфері охорони здоров'я, наслідки зривів війни можуть наблизитися або перевищувати пряму захворюваність і смертність, пов'язані з бойовими діями.

За таких умов надзвичайно важливим є державне управління медичною сферою, головним суб'єктом якого є Міністерство охорони здоров'я. Напрями діяльності Міністерства різноманітні:

- по-перше, відновити медичний персонал в умовах кадрового дефіциту, адже певна частина медиків вимушена була евакуюватися, рятуючи дітей від війни. Так, зокрема була створена юридична можливість залучати студентів до роботи в аптеках для того, щоб перекрити наявні кадрові прогалини;
- по-друге, забезпечити медичну евакуацію, у тому числі за кордон, зокрема видано методичні рекомендації щодо тактики хірургії контролю пошкоджень та стабілізації стану постраждалих на етапах евакуації;
- удосконалення порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України;
- створення нормативно-правової бази для початку закупівель лікарських засобів за централізованими програмами;
- відновлення пошкодженого медичного обладнання, зокрема на деокупованих територіях;
- запровадження нових протоколів для надання первинної медичної допомоги пораненим та ін. [3].

Система охорони здоров'я та охорона здоров'я в цілому мають важливе значення

для відновлення, миру та безпеки в Україні з наступних причин.

– Збереження і відбудова. Україна стала свідком тривожно високої кількості нападів на охорону здоров'я. Фізичне знищення ресурсів охорони здоров'я в поєднанні з психологічним впливом війни на медичних працівників і широке населення матиме тривалі наслідки. Збереження та відновлення системи охорони здоров'я має вирішальне значення для передачі відчуття безпеки та нормальності для всіх.

– Відновлення. Реагування на потреби в охороні здоров'я є не лише короткостроковим гуманітарним зобов'язанням, але й невід'ємною частиною людського добробуту та інвестицій, необхідних для довгострокового відновлення та зростання України. Доступність якісних медичних послуг та ліків має важливе значення для того, щоб дати людям, які втекли від конфлікту, впевненість повернутися до своїх домів, для примирення на рівні громади та для підтримки довіри до органів державної влади. Зміцнення сектору охорони здоров'я для залучення медичних працівників, які повертаються, та населення в цілому є життєво важливим для національного відновлення.

– Захист. Окрім надання клінічних послуг, війна порушила роботу служб охорони здоров'я, таких як нагляд та моніторинг захворювань, а також доступ до безпечної води та продуктів харчування, вивезення сміття та контроль гризунів. Крім того, війна принесла ризики впливу, пов'язані з навмисним або випадковим пошкодженням ядерних і хімічних заводів або застосуванням хімічної, біологічної або ядерної зброї. Зміцнення системи охорони здоров'я має вирішальне значення для пом'якшення цих ризиків шляхом підготовки до реагування на потенційні надзвичайні ситуації, пов'язані з охороною здоров'я населення та всіма небезпеками.

Розвиток. Інвестиції в системи охорони здоров'я та охорони здоров'я є передумовою сталого розвитку та сильної макроекономіки.

Список використаних джерел:

1. Медичні заклади працюють у посиленому режимі: меддопомога пацієнтам надається безперебійно та за будь-яких умов, – Ірина Микичак. Міністерство охорони здоров'я України, 23.02.2023 р. <https://www.kmu.gov.ua/news/medychni-zaklady-pratsiuiut-u-posylenomu-rezhymi-meddopomoha-patsiientam-nadaietsia-bezperebiino-ta-zabud-iakykh-umov-iryna-mykychak>

2. 106 медичних працівників вбили росіяни за рік повномасштабної війни. <https://www.kmu.gov.ua/news/106-medychnykh-pratsivnykiv-vbyly-rosiiany-za-rik-rovnomasshtabnoi-viiny>

3. Рішення МОЗ для удосконалення роботи сфери охорони здоров'я під час воєнного стану. Міністерство охорони здоров'я України. 09.03. 2022 р. <https://www.kmu.gov.ua/news/rishennya-moz-dlya-udoskonalennya-roboti-sferi-ohoroni-zdorovya-pid-chas-voennogo-stanu>

УДК 338.2

Остренко С.А. аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Бородін Є.І., д.і.н., професор, директор навчально-наукового інституту державного управління

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВІДНОВЛЕННЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ВОЄННИЙ ЧАС

У вересні 2015 року в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку відбувся Саміт ООН зі сталого розвитку. Підсумковим документом Саміту “Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030

Матеріали XIII Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених «Наукова весна» 2023